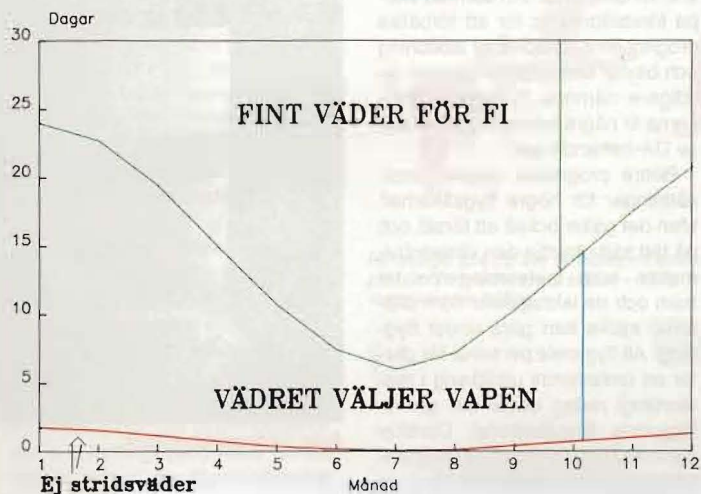

DAGAR MED GYNNSAMT STRIDSVÄDER Per månad. Något milo.

Normalt antal dagar med hänsyn till:
Luftlandsättning
Landstigning (överskeppning)
Framkomlighet för tunga stridsvagnar

Sol och lätta vindar – fint sommarväder – önskar de flesta. Det gör (ibland, men inte alltid) också en militär chef som får order att med sina stridskrafter inleda ett militärt anfall. Men den luttrade semesterfiraren vet, liksom befälhavaren, att vädrets makter inte alltid är gungiga. På gott och ont.

Det kan bli katastrof. – År 1588 seglade den oövervinnliga spanska armadan mot norr för att befästa Spaniens världsherravälde. Den slogs sönder i stormar mot Britanniens kuster. Spaniens stormakts-tid fick sig en knäck och började gå mot sitt slut.

Vädret kan utnyttjas. – År 429 före Kristus besegrade den athenske flottbefälhavaren Phormion den mer än dubbelt så stora peloponnesiska flottan. Han utnyttjade de vindar från Korintbukten som vanligen blåser upp mot morgonen. Den athenska kulturen fick svängrum och kunde spridas västerut.

I slutet av 2:a världskriget igångsatte von Rundstedt sin Ardenneroffensiv medan höstdimmorna höll de allierades flyg bundet på marken.

Vädret kan förutses och utnyttjas. – Operation Overlord, invasionen i Normandie 1944, var i hög grad beroende av väder samt ebb och flod. Med först en månads och sedan ett dygns försening kunde operationen sättas i gång, när väderprognosens värden medgav flygbombning och landsättning från luften och från havet. Här utnyttjades också – liksom tidigare vid landstigningen på Sicilien – överraskningsmomentet. På tysk sida ansåg man att vädret skulle

förbli så dåligt att operationer i större skala var omöjliga att genomföra.

Ingenting nytt under solen. – Genom årtusenden har människan fört krig och – planerat eller oplanerat – påverkats av vädret. Nya hjälpmedel ger nya väderberoenden. Under efterkrigstiden har t ex kineserna invaderat norra Vietnam och ryssarna Afganistan vid en tidpunkt på året då sannolikheten för molnigt väder är störst. Härigenom undvek man insyn från satelliter och kunde hålla omvärlden i okunighet om vad som var i görningen.

På våra nordliga bredder kan is, snö och starka vindar vara skydd mot invasion under vinterhalvåret. Samtidigt begränsas hotet från luften av moln och nedsatt sikt. Under höstens och vårens menföresperioder (ej bärig tjäle) försvåras markstridsverksamhet, speciellt i eventuella uppmarschdelar av närområdet.

På nordkalotten däremot bygger vinterkölden isbroar över vattendragen och ökar bärligheten i lassemarkerna. Den packade snön på västkanten kan utnyttjas för lätta enheter. Samtidigt minskar hotet från luften och sjön genom de stormar och oväder som från Island drar mot Barents hav. ■

Egon Folkinger, Vädstud

Nedsatt sikt påverkar insatsmöjligheterna

VÄDRET och militära operationer

Ovan: Vind och sjö medför problem.

Nedan: Hinner markstyrkorna fram i tid?

SAMMANFATTNING Väderfaktorns inverkan i stort

	MARKSTRID	SJÖSTRID	LUFTSTRID	SPEC
Framkomlighet				
Vind mycket stark stark svag	Underlättar BC	Omöjliggör landstigning. Stora svårigheter för lätta enheter Försvårar landstigning. Svårigheter för landsättning med fsk		
Sikt nedsatt god	Förflytt utan luftanfall Underlättar för fi luftop		Försvårar orientering vid radartyst gång. Minskar upptäckssannolikhet av små mål	Bleke = svårigheter att flyga på lägsta höjd.
Moln låga		Skydd mot insyn från luften	Försvårar orientering och landning	
Regn starkt	Nedsätter framkomlighet i terrängen		Försvårar orientering vid radartyst gång. Minskar upptäckssannolikhet av små mål	Vattenplaning underkyllt regn = blixthalka
Snöfall	Halt väglag, snöhinder		Försvårar orientering vid radartyst gång. Minskar upptäckssannolikhet av små mål	
Temperatur låg hög		Kräver skydd som nedsätter rörelseförmågan, frostsador Oskyddade motorer och vapendelar "kärvar" (marknivå) Nedisning	Ökad motoreffekt	
	Motorer går varma	Minskad maskineffekt för tb/ptrb	Minskad motoreffekt	
Temperaturskiktning Stabil		Gynnsamt för vissa C-stridsmedel, radaranomali, ledskikt		Till sjöss förbättrad radarräckvidd i lägsta nivå
Is insjö, tjock	Underlättar framkomlighet		Underlättar luftlandsätt- ning (Isbaser)	
Is havs, tjock	Kringgångsoperationer	Försvårar framkomlighet		
Tjäle	Underlättar framkomlighet Försvårar arbete i jorden			
Menföre	Nedsätter framkomlighet			
Snötäcke	Nedsätter framkomlighet för hjul- och bandfordon, underlättar för översnöfordon		Försvårar luftlandsättning	
Isbildning	Halt väglag, avlagringar på antenner o d		Nedsätter framkomlighet för lätta enheter	
Sjögång, stark		Försvårar landsättning Minskar upptäckssannolikhet av små mål	Försvårar orientering med radar på låg höjd Svårigheter att flyga på lägsta höjd	
Vapensats				
Vind stark byig	Elden får större spridning Utskjutning, robot, tiltning	Nedsätter möjligheterna hålla position	Större spridning påverkar banan mot målet	
Sikt nedsatt		Minskar träffsannolikheten med optiska siktsystem		
Moln låga		Minskar molnfri direktsikt mot målet		
Regn starkt		Nedsätter målsökarens effektivitet. Påverkar banan mot målet Vissa målsökare fungerar ej		
Snöfall		= regn		
Temperatur låg hög	Mekaniska vapendelar kärvar, fryser fast	BC-stridsmedel mindre (ingen) verkan BC-stridsmedel mindre (ingen) verkan		
Temperaturskiktning stabil		för taktisk BC-krigföring		
Snötäcke	Dämpar effekt av splitter. Förstärker effekt av taktiska A-vapen			
Sjögång stark		Riks för nedisning vid lufttemp under 0°C. Påverkar radarmål- sökarens låsmöjligheter	Påverkar robot på låg höjd	